

KULLAMAA

valla ajaleht

nr 4 (79) 26. august 2010

**Valla-
valitsuses
arutati ja
otsustati**

**Projektide
kirjutamine
toob lisaraha**

**Muudatused
perekonnasei-
sutoimingutes**

Taas kooli

Huvitegevus

Sport

**Ametiisikute
MHD-d**

Euro tulekust

1. september on teadmiste päev

**Einar Pärnpuu, volikogu esimees,
Jüri Ott, vallavanem**

Veel mõned loetud päevad ja ongi käes teadmiste päev ja uue kooliaasta algus. Seekord on see esimeseks koolipäevaks viiele lapsele, kellest saavad klassikaaslased, sõbrad ja pinginaabrid, kes saavad enda kõrvale head õpetajad, kelle abiga hakatakse väikeseid ja suuri maailma tarkusi avastama ja järjest uusi teadmisi ja oskuseid omandama. Rõõmustav, et keskkooli 10. klassi on end kirja pannud 27 õpilast, neist 11 teistest valdadest. See on järjekordne tõestus sellest, et Kullamaa Keskkool on hinnatud

oma hea õpikliima ja teadmiste omandamise võimaluste poolest. Vallavolikogu ja vallavalitsus on omalt poolt püüdnud kindlustada kooli tänapäeva nõuetele vastava materiaalse baasiga, pakkudes ka õpilaskodu võimalust, kus meie õpilased saavad esimese suure kogemuse eelseisvaks tudengieluks enesega hakkama saamisel. Tänapäev on väga dünaamiline ja kogu hariduselu on muutumises. Usume, et suudame ka tulevikus koos edukalt lahendada meie ette haridusvaldkonnas kerkivad ülesanded, et võiksime rõõmu ja rahuldust tunda meie toredate ja tarkade õppurite jätkuvatest edusammudest.

Head algavat kooliaastat!

Kaunis suvi lahkub, uus kooliaasta algab

Jüri Ott, vallavanem

Käes on uue kooliaasta algus. Meie kooli sisu, meie hariduselu oskus ajaga kaasas käia paneb suurel määral paika, millised me oleme aasta, kahe, kümne pärast.

Täna räägime eluaegse õppe vaimust. Tegelikult on inimkond alati õppinud eluaeg. Võib-olla seda nii selgelt ja teravalt teadvustamata kui tänapäeval, kiirete muutuste ja arengute ajastul. Peatselt saabuv teadmiste päev on eriti tähtis teile Kaarel Aavekukk ja Markos Eha, kes te lähete esimesse klassi, teie vanematele ja vanavanematele. Soovin teile suurt ja ilusat avastamisrõõmu.

Eelduse tulemuslikuks õppetöök loovad täis kõht ja vajalikud koolitarbed, aga kooli sisu loovad ikka õpetaja-õpilase, kooli-kodu koostöö. Sellisest koostööst sirguvad targad inimesed ja vastutustundlikud kodanikud. Ilusat kooliaastat teile kõigile!

Suvi on olnud tõeliselt kaunis oma soojuse, päikesepeaiste ja harvaesinevate äikesehoogudega. Küll ei saanud meie omas vallaski ilma äikesetehtatud pahandusteta. 28.07.2010 lõi väik Kullamaal kahekorrulisse korterelamusse – põles katusealune. Õnnetus lõppes siiski õnnelikult, inimesed viga ei saanud. Samal päeval läks välgulöögist (arvatavasti) põlema talu kõrvalhoone Koluvere külas, mis põles maha, inimesed õnneks kannatada ei saanud. Vallamajas ei töötanud nädal aega telefonid ja puudus internetiühendus. Loomulikult ei saa me seda võrrelda Väike-Maarjat ja Lõuna-Eestit tabanud äikesetormidega.

Ka suvel oli vallavalitsuse rahvas töö ja kõik asjad sai aetud. Meie vald ei kasutanud kollektiivpuhkust, mida paljud teised vallad praktiliseerivad. Täna seetõttu ka kolleegide mõistva suhtumise eest, sest olla suvel tööl oli mõni päev ikka väga kuum sõna otseses mõttes. Lähijärgvaadest tuleks rõhutada, et peame valla üldplaneeringu ja arengukava üle vaatama tulevalt uutest ideedest ja võimalustest, koostamisel on Kullamaa terviseprofiil (eestvedaja volikogu liige Rita Saviiir). Peale suurt suve tegeleme edasi ka kooliprobleemidega. Heameel on siinkohal märkida, et Tallinna Tehnikaülikooli rektor Andres Keevalliku poolt leidis meie palve, sõlmida kahepoolne koostööleping Kullamaa Keskkooli ja Tallinna Tehnikaülikooli vahel, lahket mõistmist.

Linnalik teedemärgistus on jõudnud ka Kullamaale

Murettekitavam pool on valla eelarve täitumine. Tulumaksu laekumisel oleme miinuses, aga üldist pilti vaadates on pea kõik Eestimaa vallad tulumaksu laekumise poole pealt miinusemärgiga. On ka positiivseid näiteid ja otse meie endi kõrvalt. Lihula vald on plussis 4%-ga. Võib-olla on selles plussis osa ka sellel, et Lihula vald on kuulutanud sõja ümbrikupalkadele, mis on nende väitel inimeste teadlikkust tõstnud. Loodame, et selles osas ka meie eelarve seis paraneb. Kõik projektid, mida oleme ka valla lehes kajastanud on jätkuvalt töös ja nende arengutel hoiab silma peal Katrin Viiks, kes avab ka selles valla lehes, milline on projektide hetkeseis. Järgmine volikogu istung on planeeritud 27. augustile, kus ühe küsimusena käsitleme põhjalikumalt, kas meie valda peaks tulema tuuleparke (tuulikuid). Kuna see temaatika on väga teravalt tõstatunud (Vormsil kutsuti kokku isegi saare üldkogu), siis peame meiegi oma kogukonnaga võtma vastu selles osas kindla seisukoha.

Suured murekohad on ikka vanad – hetkel pole veel leidnud lahendust Liivi tee mustkatte alla viimisele, samuti pole konkreetset edasilükkumist valla kergliiklusteede võrgustiku tekkimisel. Ka vallavolikogu esimees Einar Pärnpuu loeb neid küsimusi üheks tähtsamaks ja koos otsime lahendusi. Teisalt on rõõmustav, et meil on tekkinud sõpru, kes abistavad valda sponsori korras, kas tehes siis tükikese parkimisplatsi oma vahenditest või pannes mõned liiklusemärgid ja jooned maha, et lastel oleks turvalisem koolitee.

Soovin vallarahvale ilusat saabuvat kuldset sügist.

Kullamaa Vallavalitsuse istungid

Kersti Lipu, vallasekretär

20.07.2010

- Valla eelarvest mittetulundustegevuseks toetuste andmise korra alusel eraldati Mairon Lepikule 1500 kr. osalemiseks Start Blast Gym suvelaagris Prahlas augustis 2010. a.
- Väljastati kasutusload Liivi kool seltsimaja remonditud I korrusele ja valminud puurkaevule Üdruma külas.
- Väljastati ehitusluba majapidamishoonele Üdruma külas.
- Pikendati projekteerimistingimuste tähtaega taluhoone rekonstruktsiooniks Kastja külas.
- Anti kirjalik nõusolek majapidamishoone ehituseks Koluvere külas.
- Nõustuti täpsustava kontrollmöödistamisega Kalju külas Ohtloaja maaüksusel.
- Otsustati korraldada hange Kullamaa Keskkooli 2010 – 2011 talvise kütteperioodi

küttepuude varumiseks.

- Seoses suure tulekahju ohuga otsustati ajutiselt keelata Kullamaa valla territooriumil võõras metsas viibimine.
- Kinnitati juulikuus toimetulekutoetuse saajate nimekiri.
- Arutati ja otsustati ühekordsete toetuste andmist.
- Lubati eakatele tasuta valla bussi sõiduks Lihulasse maakonna eakate suvapäevadele ja Raplasse kontserdile.
- Kinnitati Liivi raamatkogu vanade kasutusest väljalangenud raamatute kustutusakt.

10.08.2010

- Kinnitati Kullamaa Keskkooli sisehindamise aruanne.
- Määriti projekteerimistingimused puurkaevule Kullametsa külas.
- Anti korraldus isiku hoolduse lõpetamiseks seoses hooldatava asumisega hoole-

kandeasutusse.

- Eraldati reservfondist 2000 kr Kullamaa huvikeskuse rekonstrueerimise riigihanke ettevalmistamisega seotud kulude katteks.

17.08.2010

- Väljastati projekteerimistingimused puurkaevule Silla külas ja ehitusluba turismitalule Kastja külas.
- Otsustati teha volikogule ettepanek sõlmida küttepuudega varustamiseks hankeleping OÜ- ga Reinu-Einari.
- Kinnitati augustikuus toimetulekutoetuse saajate nimekiri.
- Otsustati esitada volikogule otsuse eel nõud valla arengukava muutmise algatamiseks ja eelarvemuudatusteks.

Kõigi avalikustamisele kuuluvate õigusaktide ja protokollidega saab tutvuda Kullamaa valla kodulehel: Avalikud dokumendid - Dokumendiregister.

Majandusosakonna info

Heikki Salm, abivallavanem

Kevadises kirjatükis ajalehele kurtsin, et raha on vähe ja mitmedki iga-aastased tööd võivad tegemata jääda. Tegelikuses oleme siiski hakkama saanud- teeäärred said kevadel niidetud, teed hõõveldatud ja teede remontigi on tehtud. Eri list tänu peab ütleva neile valaelanikele, kes on oma kinnistu teeääri ise pidevalt korras hoidnud.

Kui Kullamaale sõidate, märkate kindlasti teedemärgistust kooli, vallamaja ja lasteaia juures. Üles on pandud ka kaks ülekäigurada, kust on turvaline teed ületada. Idee autor vallavanem Jüri Ott.

Haljastusega on vallas nii nagu on - eelarves on raha kolm korda vähem, kuid tänase päe-

va seisuga pole me nõgeste ja takjate sisse päriselt mattunud. Kullamaa heakord on igaaastasel tasemel, Liivi asula keskus samuti, lõivu on makstud Liivi pargi osas. Kalmistu on meil korras ja liivgi sai surnuaiapühaks kohale toodud. Tänu neile, kes igapäevaselt oma koduümbrusi korras hoiavad ja neilegi, kes osalesid kevadistel „Teeme ära“ talgutel.

Kooliõpilaste majutamiseks käivad praegu sanitaarremonditööd korterites ja ühiselamus, jällegi on masu meie tegevust kärpinud ja kõiki tube me remontida ei suuda, loodan abi saamist lastevanematelt. Lasteaia valmisolek uueks perioodiks on optimistlik, lasteaiaõpetajate tubli töö laste vastuvõtuks ettevalmistamisel väärib kiitust. Vajalikest suurematest töödest-

mängutoa põrand vajab vahetamist ja see on meie prioriteet ning vajab kiiret lahendamist esimesel võimalusel.

Käsitööseltsi majas ehk Ap-teegis toimus avariiliste elektrijuhtmete vahetus ja nüüd võib majas julgelt kuni plaanilise ümberehituseni seltsielu elada.

18.08.2010 võeti AS Matsalu Veevärgi nõukogus vastu otsus pikendada liitumistasu võtmisega alustamist kuni 2011.a. lõpuni.

Suvi oli küll ilus, kuid sellega kaasnes mitmeid äikesetorme ja puude teedele kukkumisi. Lisaks vallavanema artiklis kirjeldatud, sai äiksega kahjustada ka Kullamaa lautade poole minev elektriliin, tänu Arvo Riisalule, kes mahalangenud liini juures valves oli kuni remondi-meeste saabumiseni.

Hajaasutuse selle aasta programmis taotleti kahe puurkaevu rajamist ja kahele pumbamajale uute tõsteseadmete ja trasside ehitust kogusummas ca 180 000 krooni.

Halbadest asjadest kirjutades ei saa ma minna mööda meie valla võlglastest, kes on jätnud pikema või lühema aja jooksul maksmata neile tehtud tööde ja teenuste eest. Võtke neid teatise, mis on teile saadetud, täie tõsidusega ja juhul kui teil on erimeelsusi saadetud võlgnevuse osas või soovite makseaga pikendada, võtke kindlasti ühendust vallavalitsusega enne teatise märgitud tähtaega. Selles lehes me võlglaste nimekirja ei avalda, kuid järgmises kindlasti.

Kaunist suve lõppu ja algavat sügist

Projektide kirjutamine toob lisaraha

Katrin Viks registripidaja

KOIT kavab konkureeriv projekt „Kullamaa multifunktsionaalse huvikeskuse loomine”, mis arvati algselt reservprojekti nimekirja, on saanud regionaalministri käskkirja kohaselt õiguse toetust taotleda. Oleme saanud

valmis uue ehitusprojekti koos allprojektidega ning ka sisekujundusprojekti. Lõppemas on ettevalmistustööd, et kuulutada välja riigihange. Ehitustöödega on Goldenbecki majas plaanis alustada selle aasta lõpus, et 2011.a sügisel - talvel saaks tööd alustada uutest ruumides raamatukogu, perearst, vabaaja – spordikeskus.

Sellesse aega peab mahtuma 604,6 m² põhikorrusel lammutus ja ehitustööd ning 389,4 m² katuskoruse väljaehitamine.

Kullamaa vald on esitanud taotluse ka läbi LEADER meetme PRIA –sse Kullamaa järv - puhkeala detailplaneeringu koostamiseks ja Šveitsi koostööprogrammi projekti- vähese energiakasutusega

avalike hoonete ehitamine ja rekonstrueerimine, mille raames on esitatud eeltaotlus õpilaskodu ehitamiseks endisest metskonna kontorihoonest.

Eurotoetuste projektide kirjutamise abil on saanud (taotlevad) finantsvahendeid ka meie külaseltsid, kelle õul on sotsiaalsete ja kultuuriliste külakeskuste välja-

Projektide kirjutamine toob lisaraha

arendamine, mis hõlmab ka külamajade korda tegemist.

Liivi kool - seltsimaja haldab Liivi Naisselts, kes eelmisel talvel korraldas seltsimaja I korruse remondi ja on juba saanud PRIA-lt positiivse otsuse teise korruse remondi rahastamiseks. Koluvere Küla Selts on võtnud enda kasutusse Koluvere seltsimaja, mille väljaehitamisel on samuti valmi-

nud seltsimaja välisfassaad (esimene etapp) ja teise etapi – seltsimaja põhikorruse rahastamise projekt on saanud positiivse otsuse.

Päris algstaadiumis on meie Kullamaa Käsitööselts, kes samuti on PRIA Meede 3.2 programmist positiivse vastuse saanud ja hakkab Apteegimajas välja arendama piirkonna käsitöötraditsioone.

Kullametsa külaselts korraldab ehitustöid Kullametsa seltsimajas, milleks on taotletud vahendeid nii PRIA-lt, kui ka LEADER meetme kaudu.

Üdruma Küla Selts alustas oma maja väljaehitamise esimesena ja on nüüd juba lõpusirgel.

Investeeringuid teeb eurotoetuste abil ka MTÜ Lääne Vibulaskjad. Valminud on mänguväljak ja

3D viburada, vahendeid on taotletud laagriplatsi rajamiseks.

Kõik majad peale Koluvere seltsimaja on juba kasutusel ja seltsid saavad suunata oma tegevuse vaba - aja veetmise sisulisele arendamisele. Loodetavasti hakkab edaspidi seltsimajades toimuma väga sisukaid üritusi ja igakuisest meist leiab enesele meeldiva võimaluse neis kaasa lüüa.

Alates 1. juulist on palju muudatusi perekonnaseisutoimingutes

Katrin Viks, registripidaja

Avalduste esitamine

Perekonnasündmuste (sünni, abieliu, surma, abieliu lahutamise ning uue nime andmise) registreerimiseks esitatakse avaldus. Endiselt nõuavad isiklikult kohale tulekut abiellumisavalduse, isaduse omaksvõtu avalduse ja abieliu lahutamise avalduse esitamine. Digiallkirjastatult saab esitada sünni registreerimise avaldust juhul, kui lapse vanemad on abieliu, uue nime andmise avaldust, korduva tõendi väljaandmise avaldust, rahvastikuregistri väljavõtte taotlemise avaldust, elukoha registreerimise avaldust. Ka surma registreerimise avaldus esitatakse 1. juulist alates kirjalikult. Tulevikus, kui arstlikule surmateatisele antakse elektroonne vorm, saab surma registreerida digiallkirjastatud avaldusega.

1. juulist 1926 on perekonnaseisuametnikud koostanud sünni-, abieliu-, abieliulohutuse ja surmaakte ning välja andnud sünni-, abieliu-, abieliulohutuse ja surmatunnistusi. 1. juulist 2010 ei koosta perekonnaseisuametnik akte, vaid teeb rahvastikuregistrisse kandeid ning annab välja tõendeid.

Sünni registreerimine

Avalduse võib esitada ükskõik millisele perekonnaseisuasutusele. Avalduse esitab lapse seaduslik esindaja ühe kuu jooksul lapse sündimise päevast arvates perekonnaseisuasutusele isiklikult kohale tulles. Perekonnaseisuasutus registreerib sünni seitsme tööpäeva jooksul avalduse saamise päevast alates.

Sünni registreerimiseks vajalikud dokumendid:

▶ avaldajate isikut tõendavad

dokumendid;

▶ tervishoiuteenuse osutaja tõend lapse sünni kohta.

Perekonnaseisuasutusel on seadusest tulenevatel juhtudel õigus nõuda ka muid dokumente (näit vanemate abieliudokument). Avaldused ja kõik dokumendid esitatakse eesti keeles. Sünnikande tegemisel kantakse rahvastikuregistrisse andmed lapse hooldusõiguse kohta. Abielus olevatel vanematel on ühine hooldusõigus. Abielus mitteoleva vanemad võivad sünni registreerimisel valida, kas neil on ühine hooldusõigus või jätavad hooldusõiguse ühele neist. Sünni tõendamiseks väljastatakse avaldajatele soovi korral sünnitõend.

Surma registreerimine

Avaldus esitatakse perekonnaseisuasutusele seitsme päeva jooksul isiku surmapäevast või surnud isiku leidmise päevast arvates. Perekonnaseisuasutus registreerib surma kolme tööpäeva jooksul sellekohase avalduse saamisest arvates.

Surma registreerimiseks vajalikud dokumendid:

▶ surnu isikut tõendav dokument;

▶ arstlik surmateatis;

▶ avaldaja isikut tõendav dokument.

Võimalusel esitatakse surnu abieliu tõendav dokument. Perekonnaseisuasutusel on seadusest tulenevatel juhtudel õigus nõuda ka muid dokumente. Kõik dokumendid esitatakse eesti keeles.

Surma tõendamiseks väljastatakse surmatõend.

Riigi ja kohaliku omavalitsuse asutused ja teised avaliku ülesande täitjad peavad alates 1.07.2010 lähtuma rahvastikuregistrisse kantud andmetest ega tohi nõuda väl-

javõtte (s.t tõendi või varasemalt välja antud tunnistuse) esitamist.

Enda andmete päring

Meil kõigil on võimalus rahvastikuregistrist kontrollida enda aktuaalseid andmeid. Kasutades ID kaarti või sisenedes panga kaudu, on võimalik teha päring riigiportaalis www.eesti.ee, valides alateema kodanikule ning jõudes enda andmete päringusse. Mõne sekundiga on inimesel olemas ülevaade tema kohta rahvastikuregistrisse kantud andmetest (elukoht, perekonnaseis, statistilised andmed) ning isikuga seotud kehtivatest dokumentidest (isikut tõendavad dokumendid, perekonnaseisualased dokumendid, juhiluba).

Samal lehel olevast vasakpoolsest loetelust saame teha sugulussuhete päringu, anda riigile teada, kui oleme leidnud enda andmetest vea või soovime muuta statistilisi andmeid (rahvus, haridus, tegevusala).

Soovitan inimestel tunda huvi oma andmete vastu, riigiportaali www.eesti.ee kasutamine on lihtne. Kui on soov oma andmeid täpsustada, parandada, lisada, siis pöörduge julgelt vallavalitsuse poole.

Abieliu sõlmimine

Abieliu sõlmimiseks esitatakse avaldus kas maavalitsusele, Tallinna Perekonnaseisuametile või abieliu sõlmimise õigust omavale vaimulikule. Alates 1.07 võib abieliu sõlmimise sooviga pöörduda ka notarite poole. Alates 1. juulist peavad abiellujad avalduse esitamisel valima varasuhte, s.t tegema otsuse selle kohta, kas nendevahelisele varalistele suhetele kohaldatakse perekonnaseadusest tulenevat varühisuse, vara juurdekasvu

tasaarvestuse või varalahususe regulatsiooni. Abiellujad võivad oma otsust muuta kuni abieliu sõlmimiseni. Kui abiellujad oma valikut ei tee, loetakse nende poolt valitaks varühisuse regulatsioon.

Siiani said abiellujad abieliu sõlmimist tõendava dokumendi ehk abieliutunnistuse kätte koheselt. Kuna 1. juulist alates ei ole abieliutõendi väljaandmine enam kohustuslik ning tõendi saab välja anda pärast abieliukande kinnitamist, siis on üsnagi tõenäoline, et näiteks laupäeval püüval abiellujad saavad tõendi kätte esmaspäeval või hiljem, sest esmast tõendit on võimalik välja võtta 14 päeva jooksul pärast toimingute tegemist.

Alaeline abielluja, alaeline lapsevanem

Siiani võis vähemalt 15-aastaseks saanud isik abielluda oma vanemate kirjalikul nõusolekul. Samuti sai alaeline vanem ise oma lapse sünni registreerida.

Alates 1.07 tuleb alaerialisel pöörduda esmalt kohtusse. Abielluda saab ta juhul, kui kohus laien-dab tema teovõimet abieliu sõlmimise osas.

Alaerialise lapsevanema lapse sünni registreerib alates 1. juulist tema seaduslik esindaja ehk siis sündinud lapse vanaema või vanaisa. Alaerialine isa võib isaduse omaks võtta oma seadusliku esindaja nõusolekul.

Uue nime andmine

Alates 1.07.2010 ei otsusta alaerialiste perekonnanimede muutmist enam kohalik omavalitsus. Uue nime taotlemise avaldus esitatakse maavalitsusele. Uue nime andmise otsustab regionalminister või regionalministri poolt volitatud isik.

Taas kooli

Uskumatu, aga see imekaunis ja soe suvi on praktiliselt läbi. Alles see oli, kui jagasime koolis lõputunnistusi, saatsime uute raskuste ületamiseks vastu oma lõpetajad. Nüüdseks aga on kolm kuud vaheaega läbi saanud ning kool alustab taas oma igapäevaste toimingutega ning uuenenud õpilaskontingendiga. Osadele õpilastele on see päris esimene

kooliaasta, osadele aga esimene aasta Kullamaa koolis. Meie esimeses klassis alustab õpinguid viis õpilast:

Kaarel Aavekukk
Markos Eha
Mari-Ann Liidemaa
Marko Toomson
Raul Vahtmeister
Klassijuhataja Heldi Leidsalu

Keskkooli komplekteerimisega võib jääda rahule, sügisest alustab 10. klassis õpinguid 27 õpilast, neist 16 Kullamaa Keskkoolist, 4 Virtsu Põhikoolist, 3 Märjamaa Gümnaasiumist, 2 Ridala Põhikoolist, 1 Kasari Põhikoolist, 1 Vana-Vigala Põhikoolist. Klassijuhatajana jätkab Ülle Tammearu.

Õppetöö algab 1. septembril alljärgneva päevakava alusel:

09.00 rongkäik koolimaja eest
 09.10 aktus kultuurimajas
 10.00 klassijuhataja tund
 10.30 bussid koju (1 klass koos lapsevanematega koguneb sööklasse).

Soovin kõigile ilusat õppeaasta algust!

Lugupidamisega
Meelis Välis

Kullamaa Keskkooli direktor

Huvitegevus Üdruma seltsimajas Leader projekti abil

Maarja Jõevee

2009 oktoobrist kuni 2010 juunini toimus Üdruma seltsimajas erinevaid meistriklasse ja seminare. Enamus neist pühapäeviti. Oktoobris alustasime viltimiskursustega, mida juhendasid tuntud tekstiilikunstnikud Liisa Kallam ja Liisa Tomasberg Tallinnast. Osavõtjaid oli 20, kuna grupi suurus oli piiratud. Valmisid märgvilditud pilt ja vormi järgi vilditud tops või kott. Järgmisel päeval oli tegevus lastele, valmisid vahvad vilditud mütsid, kindad, sussid ja kotikesed. Osalesid Kullamaa, Lihula ja Tuudi kooli lapsed.

Veebruaris ja märtsis olid Eve Burmeisteri (Märjamaa) juhendamisel nõelviltimise kursused. Valmis vilditud prees. Kuna huvilisi oli palju, käis Eve meil kahel korral.

Juuni algul saime taas õppida märgviltimist, juhendajaks Liina Veskimägi-Ilviste Tallinnast.

Teemaks oli nunoviltimine ja lisaks õpiti vormi järgi mütsi või susside tegemist. Järgmisel päeval õppisid nunoviltimist lapsed.

Lisaks tuntud õpetajatele sai veel sama projekti vahenditega Kullamaa koolis läbi viia nõelviltimise õppetunde, oma kätt proovisid 40 õpilast.

Novembrist maini toimus regulaarselt kord kuus lapitöö kursus, juhendaja Aide Leit-Lepmets Haapsalust. Huvi kursuse vastu oli suur ja Aide tegeles iga kord 2 grupiga: algajad ja edasijõudnud. Mais, viimasel õppepäeval, seadsime üles ka näituse. Meie näituselt läks päris palju töid Haapsallu Ehte-ja käsitöömajja, kus nad on olnud rahvale vaatamiseks terve suve.

Tänu lapitöö kursusele soetasime seltsimajja 5 õmblusmasinat, 3 triikrauda, 5 lapitöö komplekti ja teisi väikevahendeid õmblemiseks. Kokku osales lapitöökursusel 23 huvilist.

Lapitöö kursus

Kuna sai soetatud väga kaasaegsed õmblusmasinad, toimus seltsimajas kahel korral õmblustehnoloogia kursus, mis oli mõeldud algajatele.

Oktoobrist-maini sai Üdruma seltsimajas iga kolmapäeva õhtul käia võimlemas. Tunnid said sisukamad tänu projekti raames ostetud vahenditele (tasakaaluketad, ovaalpallid, bosud, massaažipallid, joogapallid, steplaud). Kuna Üdrumal oli võimlemine juba kolmandat hooaeg, siis on heameel tõdeda, et huvilisi on juurde tulnud. Osalejate seas noorim 3 aastane ja vanim 70. aastane. Novembris, veebruaris ja märtsis toimusid uudsed tutvus-

tavad õppetreeningud: Fin-do, jooga ja Pilates. Juhendajaks tuntud treener Anne Tipner-Torn Tallinnast.

Projekti abil sai peetud 2 pärimuslikku seminarit: Inglise päev ja Soki päev, nendest sai lugeda valla 2009.a. detsembri lehes ja Lääne Elus juuni 2010.

Kokku osales huvitegevuses 429 inimest.

Uuel hooajal on plaanis jätkata võimlemisega ja lapitööga. Kindlasti korraldame inglise päeva ja kevadel käsitööpäevana lapitööpäeva.

Kui sul on huvi ja küsimusi, helista 523 4303.

Rahvarohke suvepäev Liivil

Päikesepaistelisel suvepühapäeval käisid ca 60 endist Liivi kooli õpilast oma laste ja lastelastega värskeltremonditud koolimajas, kodukülades ja Liivi ümbruses. Niisugune inimeste ringiliikumine inimitühjades paikades tekitab tunde – küll oleks tore, kui siin alaliselt inimesi elaks! Lahkuti siitkandist peale kooli lõpetamist, üksikud on tagasi tulnud.

2 aastat on möödas viimasest suuremast kokkusaamisest, igatsus noorusradade järgi oli üllatavalt suur. Kõige rohkem oli kohal endisi Mõrdulasi - 6 talust. Varem oli Mõrdu külas 42 suitsu, nüüd alaliselt 1 kahe in-

mesega. Tõsised olid nende näoilmed, kes leidsid eest täiesti tühjad külad – Madaste, Karkse, Marimetsa, Patsu, Patsu asundus. Üksikud suvised puhkajad ei anna külale elujõudu! Endiste õpilaste lapsed ja lapselapsed nägid ära oma esivanemate elukohad. Mida leiab veel ahervarede ja põlispuude järgi.

Liivi ümbrus jättis paljudele hoolitsetud mulje, välja arvatud kooli 100. aastapäeva kivi ümbrus, kooliaed ning Liivi mõisasüda. Palju aega kulutati ajalootoas. Seal on kõike seda, mida mäletati. Kõigil oli huulil küsimus – kuhu me jõudnud oleme? Kokku

võeti nostalgiahõnguline Liivil käimine tänukaartidel:

Kurbus kurgus kodukülas
sundis mõtteid mõlgutama,
tulevik ehk pole tume,
langusele järgneb tõus.
Teeme teile pika pai,
kokkutulek vahva sai.
Kõigil oli rõõmus meel,
Saime käia kooliteel!

Aitäh! Liivi Naisseltsile külalislahkuse eest! Loodan, et kohtume jälle!

Liivil, August 2010

Kati Läll

SPORDIÜUDISED

Mai Jõevee

Spordipäev Üdrumal oli rahvarohke.

15. augustil toimus Üdrumal igaaastane suvine küla lahtine spordipäev. See tähendab, et osaleda võivad kõik. Et see oleks jõukohane igale vanusele ja oskusi erilisi ei nõuaks, olid alad lustlikud-lõbusad: noolevise, kuulijänn, lendgolf, slaalom prillidega, võrkpall liinaga, korvpalli vabavisked.

Iga ala eest vastutas üks inimene. Nii olid kohtunikeks Irina, Tenno, Maarja, Viive, Egert ja Katriin.

Eelnevalt oli üleskutse, et iga osaleja võtab mingi auhinna kaasa. Mida kõike seal ei leidunud - meepurgid, soolakala, tomatid-kurgid, kommid, pastapliatsid, rannapõll, turukott, võtmehoidjad, märgid, medalid, kaelaehet. Auhindu pani välja ka Üdruma Küla Seltsi juhatus. Kokku osales 30 inimest. Päeva lõ-

petuseks ühissupp. Päev läks igati korda!

6.augustil toimus Kullamaa staadionil omapärane jalgpallimatš.

Kohtusid Kullamaa mehed erinevatest aegadest: vanemad kui 30 ja nooremad kui 30. Vanim oli 49.aastane. Kogemused võitsid, koguni 7:0. Nüüd on meestel uued plaanid.

Oktoobrikuu algul tahetakse korraldada Kullamaa võrkpalliturniir uut moodi: 3 meeskonda ja 2 naiskonda. Osalema oodatakse kõiki neid, kes Kullamaa võistkondades mänginud ja praegu veel mängivad. Taas pannakse võistkonnad kokku vanuse järgi, nii meestel: noored, parim mänguiga ja veteranid.

Juba 5 aastat peetakse Läänemaa külade võrkpalliturniiri.

Kui esimesel aastal osales 5 küla, siis nüüd oli neid 14, jagatud eelmise aasta tulemuste järgi 2. liigasse. Kullamaa vallast osales Üdruma küla võistkond tugevamas liigas. Eelmängudes saadi viis võitu ja üks kaotus. Jõuti finaali, kus satuti vastamisi hilisema võitja Turvalepaga, see mäng kaotati. III koha mängus saadi aga jagu Kivikülalt.

Väga raske on leida mängudeks kõigile sobivat aega. Sellel aastal oli Üdruma võistkonnas võimalus mängida ka paljudel sõpradel, kuid teisest rohkem olid asja juures Maarja Jõevee, Madis, Keit ja Keiro Jõgisalu, Maanus Jõevee ning Tenno Laanemets.

Septembrikuu viimasel pühapäeval toimub KULLAMAA VII rattakross, see on Marimetsa kapi selle aasta viimane etapp. Osalejate rekord on Kullamaal sel suvel ära võetud. Püüame üheskoos selle tagasi saada!

Üdruma spordipäeval osales kokku 30 inimest

Kullamaa Rahvuspäeval tähistatakse Silla koolimaja 100-dat juubelit

Loit Lepalaan
Kullamaa kultuurimaja
direktor

1910. aasta sügisel oli Kullamaa kihelkonna hariduselus oluline sündmus. Valmis Silla Ministeeriumikooli uus ja avar koolihoone. Ministeeriumikooli loomisest Kullamaa kihelkonnada ja uue koolimaja ehitusest oldi kõneldud, arutatud ning vaieldud aastaid. Oponendid, eesotsas Kullamaa kirikhärra Arvid Braschega leidsid, et uues koolis ei saa olema piisavalt kiriku kontrolli õppekasvatustöö üle. Oli kartusi liigse venestamispoliitika ees. Vaatamata kõigele, sai uus kool

loodud ja koolimaja ehitatud. Kool, kus põlvkondade vältel haridust omandati, on kandnud mitmeid nimetusi. Algselt Silla Ministeeriumi Kool, siis Silla Kõrgem Rahvakool, Silla 6-kl Algkool, Silla Mittetäielik Keskkool, Silla 7-kl Kool ja lõpuks Silla 8-kl. Kool. Selle auväärt maja koolikell helises viimast korda 1966. aasta lõpuaktusel.

Nüüd tähelepanu!

9. oktoobril 2010 Kullamaa Rahvuspäeval, tähistatakse Kullamaa Kultuurimajas Silla koolimaja 100-dat juubelit.

Pidusse on palutud ja kutsutud kõik endised Silla kooli õpilased, töötajad ja õpetajad.

Täpne ürituse päevakava

Kunagine Silla koolimaja. Läänemaa Muuseumi foto

avaldatakse Kullamaa valla kodulehel, Kullamaa alla kultuurikalendris ja Eesti Rahvusring-

häälingu kultuuriteadetes. Kohtumiseni 9. oktoobril Kullamaal.

Helen Tobias - Duesberg jõudis koju

Loit Lepalaan

Pühapäeval, 15. augustil sän-gitati Kullamaa kalmistul kodumaa mulda Rudolf Tobiase noorema tütre, helilooja, organisti Helen Tobias – Duesbergi urn.

Helen Tobias - Duesberg sündis New – Yorgis 11. juunil 1919, 1926 kolis seitsme aastane Helen koos Kroonlinnast pärit hoidjaga elama Eestisse, Narva – Jõesuusse. Peale kohaliku algkooli lõpetamist 1932 asus Helen elama vendade Pauli ja Johannese juurde Tartusse, kus lõpetas Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi (praegune Miina Härma Gümnaasium). Aastatel 1937 kuni 1943 õppis Helen Tobias orelimängu ja kompositsiooni Tallinna Konservatooriumis, kus tema õpetajateks olid professorid August Topman, Artur Kapp ja Heino Eller. 1943 kuni 1947 aastani täiendas ta end orelimängu ja kompositsiooni alal Hermann Graber ja Fritz Heitmanni käe all Berliini Kõrgemas Muusikakoolis, kus ta isa Rudolf Tobias oli aastatel 1912 - 1918 muusikateooria professor. Saksamaal elades töötas Helen organistina Berliinis ja Potsdamis.

Helen Tobiase haua. Arvo Tarmula foto

Pärast abikaasa surma 1951 siirdus koos tütre Maajaga USA -sse New – Yorki, kus lõpetas Guilimanti orelikooli meistriklasi ja kompositsiooni erialal Manhattani Muusikakooli, kuhu ta jäi õppejõuks kuni pensionile minekuni.

Helen Tuesberg - Tobiase rikkalikust loominguist võiks nimetada Reekviemi solistile, segakoorile ja orkestrile, Missa brevist, Ballaadi orkestrile, Sonatiine, kahte keelpillikvartetti jne. Tema teoseid on esitatud New – Yorgis Lincoln Centeris, Carnegie Hallis, mitmesugustel festivalidel ja kontserisaalides

Ühendriikides, Kanadas ja Euroopas.

Pikaajaline koostöö on olnud Helenil New – Yorgi Eesti Betaani Kirikuga. Koguduse 70. aastapäeva tähistamiseks 1988 tellis kirik temalt kantaadi „Katkendeid Mäejutlusest“ milles helilooja on kasutanud palju Eesti rahvamuusika sümeeid. Eesti Betaani Kogudus New – Yorgis alustas tegevust 1928 väikese kogudusena, teenides eestlastest immigrantide vaimseid vajadusi nende emakeeles. Kogudus oli eriliseks varjupaigaks Teise Maailmasõjajärgselt põgenikele, kes lahkusid kodu-

maalt Nõukogude okupatsiooni tõttu. Ka praegu teenib Betaani kogudus New - Yorgis Eesti ühiskonda.

Helen Tobiaselt on ilmunud kaks raamatut lastele. 1938 „Mart ja Mari“ ja 1939 (kordustrükk 2009) „Vangistatud prints ja teised muinasjutud“.

Helilooja suri 4. veebruaril 2010 Ammeerika Ühendriikides, Savannah väikelinnas. Helen Tobias – Duesbergi matusetalitse Kullamaal viis läbi EELK Kullamaa koguduse õpetaja Ants Leedjärv. Laulis Tallinna Tehnikaülikooli vilistlaste naiskoor Silvia Melliku juhatamisel. Rudolf Tobiase kaks koraalieelmängu esitas oreil Toomas Trass. Järelhüüded lausused Helen Tobias - Duesbergi tütar ja tütre tütar, E Studio Kammerkoori dirigent Külli Lokko. Eesti Kultuuriministeeriumi esindajana Eero Raun, pianist ja muusikateadlane Vardo Rumesen. Kullamaa valla ja Kullamaa koguduse poolt avaldasid lahkunule viimset austust Tooni Leedjärv, Loit Lepalaan ja Ilmar Jõesoo.

Kullamaa kalmistu Tobiaste kalmul puhkab nüüdsest kolm põlvkonda muusikuid. Vanaisa Johannes, poeg Rudolf ja poja tütar Helen.

AMETIISIKUTE MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLARATSIOONIDE AVALIKUSTAMINE

Andmed on avaldatud järgmises järjekorras:

1. ees- ja perekonnanimi
2. ametikoht
3. ametipalk (deklareeritakse ametikohajärgne ametipalk + asutuses makstavad lisatasud, märgitakse ametipalga puudumine, kui ametipalka ei saada)
4. kinnisvara või ehitused
5. registrisse kantud autod, vee- ja õhusõidukid
6. aktsiad, osad ja muud väärtpaberid (emitent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus)
7. pangaarved (pank, arve liik ja nende arv)
8. võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele
9. muud varalised kohustused
10. muud regulaarsed tulud (tulu suurust ei avalikustata).

Andmed isikukoodi, maksutatava tulu ja dividendide ning andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta ei avalikustata.

VALLAVALITSUSE LIIKMED:

1. Tenno Laanemets. 2. vallavalitsuse liige. 3. ei ole. 4. 2 maatulundusmaad Kullamaa vallas Läänemaal. 5. ei ole. 6. Swedbank Pensionifond K3 2. samm; 1326,954 osakut a`13,9881 EEK. 7. Swedbank - arvelduskonto, kogumispensionikonto; AS LHV Pank väärtpaberikonto. 8. Swedbank- 38372.- EUR. 9. liising (Hansa Liising Eesti AS- autoliising 7 275,28 EUR). 10. töötasu (ipMedia OÜ), vallavalitsuse liikme hüvitus.

1. Jaanus Allika. 2. vallavalitsuse liige. 3. ei ole. 4. 1 maatulundusmaa; 1 korteriomand ja 1 ehitusjärgus eramu Kullamaa vallas Läänemaal. 5. s/a Chrysler Stratus- 1995.a. 6. ei ole. 7. Swedbank - 1 arvelduskonto; SEB Pank- 1 arvelduskonto. 8. SEB Pank- 47209.- EUR. 9. 1/2 hüpoteegist summale 1 200 000.- EEK. 10. töötasu (AS Mecro), vallavalitsuse liikme hüvitus.

1. Linda Pärnpuu. 2. vallavalitsuse liige. 3. ei ole. 4. 4 maatulundusmaad Kullamaa vallas, 5 Martna vallas ja 1 Lihula vallas. 5. ei ole. 6. ei ole. 7. Swedbank - 1 arvelduskonto, SEB Pank - 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. hüpoteegid 255 517.- EEK. 10. töötasu (Reinu-Einari OÜ, MTÜ Ko-

dukant Läänemaa); lepingutasu (Eesti Põllumajandus-kaubanduskoda), üür (eraisik), juhtorgani liikmetasu (Kullamaa VV).

1. Virve Leht. 2. vallavalitsuse liige 3. ei ole. 4. korteriomand Kullamaa vallas; 8 maatulundusmaad Kullamaa vallas ja 1 Põide vallas; 1/2 elamust Taebla vallas. 5. ei ole. 6. SEB Panga likviidsusfond (500.-). 7. Swedbank- arvelduskonto, SEB- 3 arvelduskontot. 8. ei ole. 9. 2 maa hüpoteeki (192914.- EEK); 2 käenduslepingut. 10. töötasu (Valdek Lehe Selja talu), pension, FIE tulu, renditasu, vallavalitsuse liikme hüvitus.

VALLAVOLIKOGU LIIKMED:

1. Inge Matteus. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. korteriomand Kullamaa vallas Liivi külas 5. Sõiduauto Mazda- 1998.a.; Haagisuvila SCSÄVSJÖ-1980.a.; Veoauto GAZ- 1983.a. 6. Swedbank pensionifond V 3; 1211,624 osakut a`15,1576 EEK. 7. Swedbank - 1 arvelduskonto, 1 krediitkonto, 2 kogumispensionikontot, SEB Pank- 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. Öppelaenu käendus- 85000.- EEK. 10. Töötasu (Kullamaa Keskkool), volikogu liikme tasu.

1. Tiia Topper. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. 1 korter, 1 saun-elamu ja 1 maaüksus Kullamaa vallas Läänemaal. 5. ei ole. 6. ei ole. 7. Swedbank - 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. liising (s/a Toyota Yaris liising). 10. töötasu (AS Hoolekandeteenused); pension; volikogu liikme tasu.

1. Arvo Riisalu. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. 9 maatulundusmaad Kullamaa vallas; 1/2 maatulundusmaast Märjamaa vallas (kaasomand). 5. s/a Audi-90 1991; s/a Lada Niva 2004. 6. TÜ E-piim 1 osak 10 000 kr. 7. Swedbank - 2 arvelduskonto, SEB - 2 arvelduskonto. 8. Swedbank 1,6 milj. EEK. 9. Liisingleping- 590 000.- EEK. 10. FIE tulu, volikogu liikme tasu.

1. Rita Saviir. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. 1 maatulundusmaa ja 1 maatulundus-, üld- ja ärimaa Kullamaa vallas. 5. kaubik Gaz 2705 1999.a. 6. Kullamaa Kaup OÜ osakud (8 %).

7. Swedbank - 1 arvelduskonto; SEB Pank- 1 arvelduskonto. 8. Swedbank- 225 908.- EEK. 9. ei ole. 10. FIE tulu, volikogu liikme tasu.

1. Hannes Smitt. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. 4 maatulundusmaad Kullamaa vallas; 1 ja 1/3 põllumaj. tootmishoone alune maa Kullamaa vallas. 5. v/a SAZ 3507- 1990 a. 6. s/a Hyndai SANTA FE- 2006a. 7. ei ole. 8. Swedbank- 2 arvelduskontot. 9. ei ole. 10. 2 liisinglepingut (AS Nordea Finance Estonia- kapitalirent; Swedbank- kasutusrent), volikogu liikme tasu.

1. Kristel Jammer. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. 1/2 kaasomandit kinnistust Kullamaa vallas; 1/2 kaasomandit maatulundusmaad Kullamaa vallas. 5. s/a Ford Escort- 1993.a.; s/a Seat Toledo- 2001.a. 6. ei ole. 7. Swedbank- 2 arvelduskontot; SEB Pank- 1 arvelduskonto; Sampo Pank- 1 arvelduskonto. 8. Swedbank- 68989,00 EEK. 9. Swedbank- öppelaenu käendus 80 000.- EEK. 10. volikogu liikme tasu.

1. Marek Topper. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. maatulundusmaa Kullamaa vallas. 5. maastur Suzuki Vitara- 1995.a. 6. ei ole. 7. Swedbank- 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. liisingleping (Sõiduauto liising- Nordea Pank). 10. volikogu liikme tasu, töötasu (Risti VV; Kullamaa VV), FIE tulu.

1. Hannes Kuuser. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. 1/2 maatulundusmaa Kullamaa vallas; korteriomand Kullamaa vallas. 5. s/a Opel- 1994.a. 6. OÜ Kambekor Puit osakapital 79 000.-. 7. Swedbank- 1 arvelduskonto; SEB Pank- 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. ei ole. 10. FIE tulu, volikogu liikme tasu.

1. Harry Loorits. 2. vallavolikogu liige. 3. ei ole. 4. ei ole. 5. s/a Volkswagen Passat - 1994. a. 6. ei ole. 7. Swedbank - 1 arvelduskonto, Swedbank- 1 krediitkonto. 8. ei ole. 9. liisingleping (Hansa Liising Eesti AS kapitalirent- s/a Toyota Corolla Verso). 10. töötasu, volikogu liikme tasu.

1. Jaanus Ratas. 2. vallavolikogu

liige. 3. ei ole. 4. ei ole. 5. s/a Opel Vectra Caravan- 2000.a. 6. ei ole. 7. Swedbank - 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. ei ole. 10. volikogu liikme tasu.

AMETNIKUD:

1. Maret Lõhmus. 2. sotsiaal-nõunik. 3. 11000.-. 4. ei ole. 5. ei ole. 6. ei ole. 7. Swedbank- 1 arvelduskonto ja 1 kogumispensionikonto, SEB- 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. liisingleping- SEB Pank. 10. ei ole.

1. Kersti Lipu. 2. vallasekretär. 3. 12600 + 720.-. 4. ei ole. 5. ei ole. 6. OÜ Ants Lipu 1 osa 25000.- ; OÜ Kõpu PM 1 osa 4000.-; ARCO VARA 23 aktsiat a` 64,93 EEK. 7. Swedbank- 1 arvelduskonto, 2 krediitkonto ja 1 kogumispensionikonto. 8. Swedbank 104706 EEK. 9. ei ole. 10. töötasu (ajalehe toimetamise eest).

1. Heikki Salm. 2. Abivallavanem. 3. 14000.-. 4. 1/5 kinnistust Ridala vallas, 2 kinnistust Risti vallas, 2/6 kinnistust Risti vallas. 5. s/a Mazda 626 1990 a; s/a Nissan Primera 1999.a. 6. OÜ Metlin 2 osakut a` 100 kr, OÜ Piirsalu POÜ 106 osakut a` 300 kr. 7. Swedbank- 1 arvelduskonto, SEB- 1 arvelduskonto. 8. ei ole. 9. ei ole. 10. Töötasu (Lihula Vallavalitsus); juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasu (Matsalu VV; Risti VV; Piirsalu POÜ).

1. Katrin Viks. 2. registripidaja. 3. 9000.- 4. ei ole. 5. ei ole. 6. Olympic Entertainment Group 878 aktsiat a` 21,75; Tallink Grupp 3289 aktsiat a` 10,48. 7. Swedbank- arvelduskonto. 8. ei ole. 9. ei ole. 10. töötasu (If Eesti Kindlustus).

1. Eve Tammper. 2. sekretärasjaajaja. 3. 9000.- 4. 1/2 kinnistust Padise vallas; korteriomand Kullamaa vallas. 5. ei ole. 6. SEB Pank pensionifond 16,878 osakut a`13,2128 EEK. 7. Swedbank- 1 arvelduskonto ja 1 krediitkonto; SEB- 1 arvelduskonto ja 1 kogumispensionikonto. 8. ei ole. 9. käendusleping, liisingleping (Hansa Liising AS- sõiduauto liising). 10. ei ole.

Vallavanem Jüri Otti ja volikogu esimees Einar Pärnpuu deklaratsioonid avalikustatakse Siseministeeriumi poolt Riigi Teatajas.

Palju õnne!

91. sünnipäeval

Minni Peenoja 01. septembril

85. juubelil

Leida Lukas 16. septembril

Hans Treu 29. septembril

80. juubelil

Lya-Armilde Võrel 07. oktoobril

Ainu Küttim 19. oktoobril

75. juubelil

Laine Pähkel 03. septembril

70. juubelil

Helgi-Maret Kändla 21. juunil

Linda Kasepöld 09. oktoobril

Kalju Andrei 25. oktoobril

Mida peaks teadma Eurole üleminekust?

Kersti Lipu kokkuvõtte asjakohastest veebilehtedest

Eesti liitub euroalaga 1. jaanuarist 2011. Euro võetakse kasutusele järsku üleminekuga, see tähendab, et kontodel olevad kroonid vahetatakse €-päeval eurodeks ümberarvestuskursiga, mis kinnitatakse Euroopa Liidu Nõukogu otsusega 13. juulil (kehtiv kurss on 1 euro = 15,6466 krooni).

Alates €-päevast kehtib kahepäevane paralleelkäibeperiood, kui kroon ja euro on sularahas võrdväärsed maksevahendid. Kauplustes saab maksta mõlemas rahas, vahetusraha antakse üldjuhul tagasi eurodes.

Kuu aega enne ja kuus kuud pärast €-päeva vahetavad kõik sularahateenused osutavad pangakontorid kroone eurodeks Eesti Panga ametliku kursiga ja ilma teenustasuta. Osas pangakontorites saab kroone eurodeks tasuta vahetada terve aasta jooksul. Eesti Pank jääb seda tegema samadel tingimustel tähtajatult. Krooni sularaha kogutakse käibelt ja euro sularaha lastakse ringlusesse sujuvalt pangakontorite, kaupluste ning teenindusasutuste kaudu. Kaardimaksud muutuvad eurodeks alates €-päevast, sularahaautomaatides asendatakse kroonid eurodega hiljemalt 48 tunni jooksul. Maksud ja toetused

ümardatakse eurole üleminekul inimestele soodsamas suunas, millega riik näitab positiivset eeskuju erasektorile.

Sularahavahetus. Euro sularaha on võimalik saada kolmel moel: pangakontoritest, sularahaautomaatidest ja jaekaubandusest. Krooni sularaha kõrvaldatakse käibelt pangakontorite ja jaekaubanduse kaudu.

Jaekaubandus. Pärast €-päeva saab kroonides maksta veel kahe nädala jooksul. Paralleelkäibe aja jooksul saab kõigis kauplustes ja teenindusasutustes maksta nii eurodes kui kroonides. Vahetusraha antakse reeglina tagasi eurodes.

Pangad. Kuu aega enne ja kuus kuud pärast €-päeva vahetavad sularaha teenuseid osutavad pangad kroone eurodeks keskkursiga ja teenustasuta ning jätkavad seejärel nimetatud teenuse osutamist vähemalt kuue kuu jooksul piiratud kontorivõrguga. Pärast seda organiseerib kroonide vahetuse eurodeks Eesti Pank – tähtajatult, keskkursiga ja piiramatult koguses.

Sularahaautomaadid. Sularahaautomaadid on üks olulisemaid vahendeid euro käibeleaskmisel. Need püütakse ümber häälestada nii, et kõik automaadid väljastavad ainult euro rahatahti hiljemalt 48 tunni jooksul alates €-päe-

vast. Peale kahepäevast paralleelkäibe perioodi on kupüüride valik iga panga otsus nagu ka täna.

Müntide kokkukogumiseks korraldatakse eraldi kampaania. Kampaania eesmärk on anda elanikkonnale võimalus tuua enne €-päeva olemasolevad kroonimündid kommertsbanka tavapärasest lihtsamaks korras.

Pangakontod arvutatakse ümber ametliku kursiga järgi. Pangaklientidele ei kaasne euro tulekuga mingeid lisakohustusi – kommertsbankad lahendavad kõik formaalsused. Kontodel olevad Eesti kroonid muudetakse €-päeva saabudes üheaegselt ning täies ulatuses eurodeks ning seda ametliku kursiga ning teenustasudeta. See võtab pankadel aega umbes kaks tundi, kogu pangasüsteemi viimine eurodeks liigi 12 tundi.

Mündiautomaadid. Parkimisautomaatide, kasiinode ja teiste sularaha aktsepteerivate automaatide kohta ei ole eraldi eurole üleminekuga seotud regulatsioone plaanis vastu võtta. Kuna alates paralleelkäibe perioodi lõpust on ainuke seaduslik maksevahend Eestis euro, peaksid kõik sularahaautomaadid paralleelkäibe perioodi lõpuks olema

eurole üle viidud.

Fakte sularahavahetuse kohta:

► Kontod konverteeritakse ühe eurosendi täpsusega ja lõppsummad ümardatakse kolmanda koha järgi pärast kokkumõtet.

► €-päevast alates ei saa ülekandeid enam Eesti kroonides teha ning ka kaardimaksud muutuvad eurodeks.

► Kontoraha vahetusel eurodeks näidatakse kliendile kontoväljavõttes nii kroonikonto lõppaldot, vahetuskursi kui ka eurokonto algsaldot.

► Kontorahas toimub €-päeval eurole järsk üleminek, st ülemineku perioodi ei ole. Krooni kontoraha konverteeritakse üheaegselt ning täies ulatuses eurodeks.

► Ettesaadetud ja lepingulised maksed konverteerib iga kommertsbank ise eurodesse.

► Alates €-päevast kehtib kahepäevane paralleelkäibe periood, mil euro ja kroon on sularahas võrdväärsed maksevahendid.

► Kauplustes saab maksta nii eurodes kui kroonides, vahetusraha antakse üldjuhul tagasi eurodes.

► Pärast paralleelkäibe perioodi on euro ainus seaduslik maksevahend Eestis.

28. augustil kell 09.00 - 16.00 Kullamaa lõikuskuu laad

Erinevat kaupa üle kogu Eesti, meelelahutust kogu perele.
info tel. 5805 0167.

TÄNUAVALDUSED

Tänan Kullamaa valda ja perekond Pärnpuud, kes toetasid rahaliselt minu osavõtu võimalust SBG õppelaagrist, mis toimus 11-16 aug Tsehhis.

Mairon Lepik

Täname väga aktiivseid inimesi, kes osalesid ja aitasid korraldada Üdruma huvitegevust 2009/2010 hooajal ja loodame jätkuvale meeldivale koostööle.

Üdruma Küla Seltsi juhatuse

TULE 4. SEPTEMBRIL LAUKNA XII SÜGISJOOKSULE!

Kavas:

300 m (koolieelikutele); 1,3 km ja 8 km jooksudistantsid, avatud 4 km käimisrada, lastele hea ilma ja soovi korral mängud

10.30-10.55 registreerimine Laukna lasteaia juures

11.00 võistluste avamine ja koolieelikute start (300 m)

11.20 1,3 km, 8 km jooksude ja 4 km tervisekõnni lähetus

Tulles ise, võta naabrid ka kaasa!

Ettevõtmist toetab SA „Loodna Vabaajakeskus“. Igale lõpetajale diplom. Vanuseklassi parimatele auhinnad. Info tel. 5625 3288 Elviira Aruksaar.

Meie hulgast on lahkunud

12.10.1913- 28.06.2010 AGNES NIINE Koluvere küla

02.02.1922- 05.07.2010 LAINE DREIFELDT Kullamaa küla

20.08.1939 - 12.07.2010 LEHTE PÄLL Koluvere küla

25.12.1920- 07.08.2010 MELITA LEPBERG Kullametsa küla

Kullamaa Vallaleht annab välja Kullamaa Vallavalitsus (tel. 472 4763, e-post: kersti@kullamaa.ee). Tasuta.

Järgmine leht ilmub oktoobri lõpus 2010. Ilmub ka internetis www.kullamaa.ee

Tehniline teostus: Kalurileht (tel. 5649 5252, e-post: kalurileht@gmail.com, www.kalurileht.ee)